

BUCA İNCİ ÖZER TIRNAKLI FEN LİSESİ REHBERLİK SERVİSİ

BUCA İNCİ ÖZER TIRNAKLI FEN LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ İLĞİ ALANLARINA YÖNELİK BİR İNCELEME

Bu çalışmada öğrencilerin mesleki ilgi alanları ele alınmıştır. Öğrencilerin verileri analiz edilmeden önce meslek, yetenek, ilgi gibi kavramlar hakkında biraz bilgi verme gereği duyulmuştur.

MESLEK

Alanımızın önemli bilim adamlarından Yıldız KUZGUN tarafından Meslek;“insanlara yararlı mal ve hizmet üretmek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, belli bir eğitimle kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, kuralları toplumca belirlenmiş etkinlikler bütünü olarak tanımlanmıştır.

Günümüzde bazı meslekler kaybolmaya yüz tutmuşken yeni meslekler de ortaya çıkmıştır. Her bir meslek için tanım, görev alanları, genel olarak kullandığı araç ve gereçler, mesleğin gerektirdiği özellikler, çalışma ortamı ve koşulları, çalışma alanı ve iş bulma olanakları, meslek eğitiminin verildiği yerler, meslek eğitimine giriş koşulları, eğitimin süresi ve içeriği, meslekte ilerleyebilme ve yeni meslekleri seçebilme olanakları, destekleyici meslek kuruluşları, farklı özellikler göstermektedir.

YETENEK

Yetenek; Bir şeyi öğrenebilme, belli bir becerinin veya bilginin öğretiminden yararlanabilme gücü olarak tanımlanmaktadır. Bireyin bir işi başarma potansiyeline işaret eder, belli bir eğitim ve hazırlıktan sonra gelebileceği noktayı anlatır. Meslek gelişimini etkileyen en önemli özelliktir. Yetenek bireyin gelecekte elde edebileceği başarı düzeyini kestirmemiz konusunda ipuçları verir. Bu alanda hazırlanmış testlerde yararlanılabileceği gibi akademik başarı düzeyi de kişinin kendisi hakkında fikir verebilir.

İLĞİ

İlgi, bir kimsenin bir kişiye, nesneye veya faaliyete karşı etki altında kalmadan gösterdiği hoşlanma, hoşlanmama ya da kayıtsız kalma şeklinde verdiği tepkidir. İlgi, belli faaliyetlere isteyerek yönelme, bu faaliyetleri kısıtlayıcı koşullar altında bile başka faaliyetlere tercih etme ve bu faaliyetleri yaparken yorgunluk yerine dinlenmişlik, bıkkınlık yerine devam etme isteği duyma durumlarında varlığına hükmettiğimiz bir iç uyarıcıdır. (Yıldız Kuzgun)

Nasıl yetenekler bir çalışma alanında başarılı olmak için gerekli nitelikler ise, ilgiler de bir çalışma alanında doyum sağlamak için gerekli niteliklerdir. Kişilerin ilgilerini daha eğitim yıllarındayken tanımları meslek seçerken bu niteliklerini de dikkate almalarında yardımcı olabilir. Bireylerin kararlarında ilgilerini dikkate alabilmeleri için hem ilgilerinin hangi yönde olduğu hem de çeşitli mesleklerin her birinin ne tür ilgi gerektirdiği konusunda bilgi sahibi olmaları gereklidir.

Meslek seçimi ile karşı karşıya olan bir kişinin belli bir alana yönelişini belirleyen faktör ilgi, kişinin seçtiği mesleğin düzeyini belirleyen faktör ise yetenektir (Yıldız Kuzgun).

Mesleki Yönelim Envanteri'ne (Muharrem KEPÇEOĞLU) göre altı ilgi alanı vardır. Bunlar:

1. TEKNİK VE FEN ALANI:

Biyoloji, fizik, kimya, matematik, astronomi, uzay bilimleri, istatistik, mühendislikler (bilgisayar, elektrik, gemi inşaatı, gemi makineleri, deniz bilimleri, gıda, inşaat, işletme, jeofizik, jeoloji, maden, petrol, makine, metalurji, meteoroloji, havacılık, uçak, tekstil, ağaç işleri, çevre, ziraat, su ürünleri, orman, vb.) fen bilimleri öğretmenlikleri (biyoloji, fizik, kimya, matematik öğretmenliği), teknik eğitim

öğretmenlikleri (motor, metal işleri, yapı işleri, ağaç işleri, elektrik-elektronik işleri, döküm işleri, model, tesviye, matbaacılık, makine ressamlığı, dokuma-iplikçilik-boya, vb.), çeşitli teknikerlikler (elektrik, elektronik, bilgisayar programcılığı, makine, makine-resim-konstrüksiyon, motor, tarım makineleri, demiryolu araçları, maden, döküm, inşaat, harita- kadastro, tapu-kadastro, gıda, fermantasyon, tekstil, orman ürünleri, matbaacılık, kağıtçılık, seramik, halıcılık, vb.)

2. SOSYAL BİLİMLER ALANI:

Antropoloji, arkeoloji, sanat tarihi, tarih, coğrafya, felsefe, psikoloji, sosyoloji, ilahiyat, hukuk, kütüphanecilik, sosyal hizmetler, ev idaresi, çocuk gelişimi ve eğitimi, eğitim uzmanlıkları (eğitim yönetimi, planlanması ve denetimi, eğitim programları ve öğretim, psikolojik hizmetler, rehberlik ve psikolojik danışma, ölçme ve değerlendirme, vb.), sosyal bilimler öğretmenlikleri (tarih, coğrafya, felsefe grubu, özel eğitim, sosyal bilimler, vb.), sınıf öğretmenliği, mesleki eğitim öğretmenlikleri (giyim, çiçek, nakış, vb. tüm branşlar)

3. TIP VE SAĞLIK ALANI:

Tıp doktorluğu, diş hekimliği, eczacılık, veteriner, tıbbi biyolojik bilimler, beslenme ve diyetetik, fizik tedavi ve rehabilitasyon, hemşirelik, ebelik, sağlık idaresi, tıbbi laboratuvar, tıbbi sekreterlik ve dökümantasyon, tıbbi teknisyenlikler (radyoloji, diş protez, odiometri, protez-ortez, vb.)

4. İDARE VE EKONOMİ ALANI:

Kamu yönetimi, iktisat-ekonomi, ekonometri, işletme, maliye ve muhasebe, turizm ve otelcilik, hariciye-uluslar arası ilişkiler, pazarlama-satış, sekreterlik, ticaret ve turizm öğretmenlikleri, çeşitli mesleki uzmanlıklar (maliye, meslek, muhasebe, işletme, gümrük-işletme, pazarlama, satış, kooperatifçilik, eksperlik, mahalli idare, turizm, sekreterlik, orta kademe yöneticilik, vb.)

5. EDEBİYAT VE DİL ALANI:

Basın, yayın ve gazetecilik, halkla ilişkiler, radyo ve televizyon, Türk dili ve edebiyatı, halk bilimi (folklor), mütercim-tercümanlık, filolojiler: Doğu dilleri ve edebiyatı (Arap dili ve ed., Fars dili ve ed., Hindoloji, Sinoloji, Urdu dili) batı dilleri ve ed., Amerikan dili ve ed., İspanyol dili ve ed., Hungaroloji, dil bilimi, Rus dili ve ed., vb.) eski çağ dilleri ve kültürleri (Hititoloji, Latin dili ve ed., Sümeroloji, Yunan dili ve ed., vb.), Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği, yabancı dil öğretmenlikleri (İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça.)

6. GÜZEL SANATLAR ALANI:

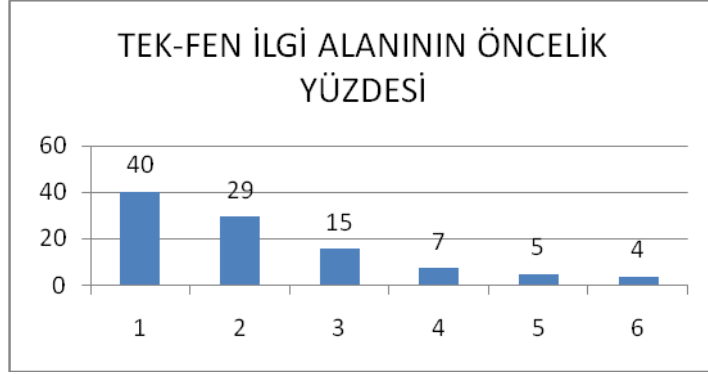
Mimarlık, şehir ve bölge planlamacılığı, peyzaj mimarlığı, iç mimarlık ve çevre tasarımı, resim, heykel, grafik, baskı sanatları, tekstil, seramik ve cam, süsleme-restorasyon ve taş, metal ve duvar işleme sanatları, fotoğraf, sinema ve televizyon, tiyatro, şan ve opera, bale, müzik (çeşitli çalgılar, kompozisyon, şeflik, vb.), iletişim sanatları, geleneksel ve Türk el sanatları, resim-iş öğretmenliği, müzik öğretmenliği, beden eğitimi ve spor öğretmenliği.

MESLEKİ YÖNELİM ENVANTERİ UYGULAMASI

Mesleki Yönelim Envanteri 2017-2018 Eğitim Öğretim yılı 9. sınıf öğrencilerine rehberlik uzmanı tarafından sınıflarda uygulanmış, değerlendirilmiş ve hazırlanan profiller öğrencilere sunulmuştur. Her sınıfta grup rehberliği şeklinde bilgi verme amaçlı çalışmalar yapılmıştır. İhtiyaç duyan öğrenciler için bireysel rehberlik çalışmaları yapılmıştır. Bu yıl ve önceki yıllarda uygulanan test sonuçlarından ve öğrencilerin beklentilerinden faydalanılarak Meslek Tanıtım çalışmalarının 8.si Üniversite, veli ve eski mezun öğrencilerimizin katkıları ile gerçekleştirilmiştir.

BUCA İNCİ ÖZER TIRNAKLI FEN LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ YÖNELİM ENVANTERİNE İLİŞKİN BULGULARI

TABLO 1

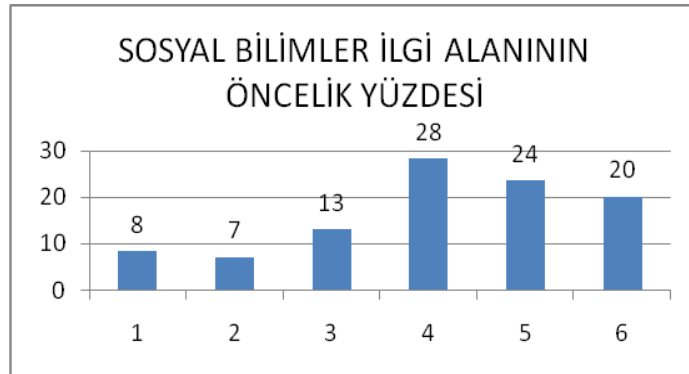
Tablo 1 'de görüldüğü gibi Teknik-Fen İlgi Alanı öğrencilerin %40'ında 1. sırada, %29'unda 2. sırada, %15'inde ise 3. sırada bulunmuştur. Sayısal alanda eğitim alan öğrencilerin durumlarını yansıttığı görülmektedir.

TABLO 2

Tablo 2 'de görüldüğü gibi Tıp-Sağlık İlgi Alanı öğrencilerin %45'inde 1. sırada, %25'inde 2. sırada, %13'ünde ise 3. sırada bulunmuştur. Sayısal alanda eğitim alan öğrencilerin durumlarını yansıttığı görülmektedir.

TABLO 3

Tablo 3 'de görüldüğü gibi Sosyal Bilimler İlgi Alanı, öğrencilerin %28'sinde 4. sırada, %24'ünde 5. sırada, %20'sinde ise 6. sırada bulunmuştur. Sosyal bilimler alanına son sıralarda ilgi gösterdikleri görülmektedir.

TABLO 4

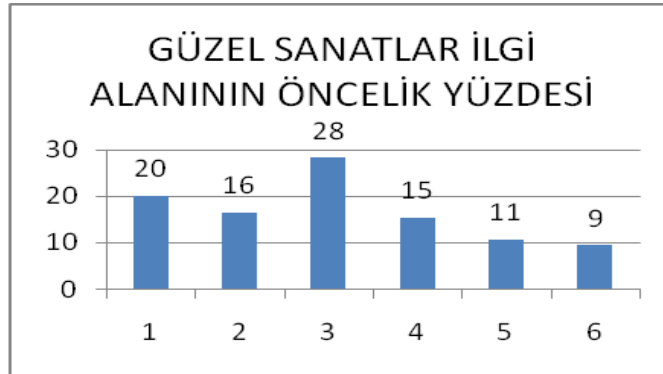
Tablo 4 'de görüldüğü gibi Edebiyat-Dil İlgili Alanı öğrencilerin %27'sinde 5. sırada, %26'sında 4. sırada, %16'sında 6. sırada, bulunmuştur. Öğrencilerin sayısal alanda olmalarına rağmen Edebiyat-Dil alanına da son sıralarda olsa da ilgili oldukları görülmektedir.

TABLO 5

Tablo 5 'de görüldüğü gibi İdare-Ekonomi İlgili Alanı, öğrencilerin %38'inde 6. sırada, %18'inde 4. sırada, %18'inde 5. sırada bulunmuştur. Öğrencilerin İdare-Ekonomi alanına diğer alanlara göre daha son sıralarda ilgi gösterdikleri görülmektedir.

TABLO 6

Tablo 6 'da görüldüğü gibi Güzel Sanatlar İlgili Alanı, öğrencilerin %28'inde 3. sırada, %20'sinde 1. sırada, %16 'sında 2. sırada bulunmuştur. Öğrencilerin Güzel sanatlar alanına da diğer alanlara göre daha az ilgi gösterdikleri görülmektedir.

SONUÇ

Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü gibi okulumuzdaki 9. sınıf öğrencilerinin Mesleki Yönelim Envanteri sonuçları incelendiğinde; Tıp-Sağlık alanı ve Teknik-Fen alanının öğrencilerin %85 'inde 1. sırada, diğer ilgi alanlarının ise 4, 5, 6, sıralarda olduğu görülmektedir. Teknik-Fen ve Tıp-Sağlık ilgi alanı diğer ilgi alanlarına göre baskın olarak yüksek çıkmıştır.

2017 yılı itibari ile mezunlarımızın yerleştikleri okullar incelendiğinde; Öğrencilerimizin %93'ü Sayısal Puanla %07'si Eşit Ağırlık Puanıyla yerleşmişlerdir. Sayısal puanla yerleşen öğrencilerin Tıp ve Diş Hekimliğine %51'i, Mühendislik alanlarına ise %49'u yerleşmişlerdir. Bu anlamda öğrencilerin akademik olarak başarılı olmaları ve ilgili olduğu alanları tercih etmeleri gelecekteki başarılarını ve mesleki doyumlarını da olumlu olarak etkileyeceği düşünülmektedir.

Mustafa DURMAZKUL
Uzm.Psikolojik Danışman